

آشنایی با بهره‌وری سبز

هر کشوری اگر بدون توجه به مسائل زیست محیطی به دنبال توسعه باشد، نه تنها برای خود بلکه برای جهان عواقب فاجعه‌آمیزی به وجود خواهد آورد. پایداری یکی از برنامه‌های هزاره جاری است. بر این اساس، ضروری است اقدامات لازم برای حفظ محیط زیست انجام پذیرد زیرا جبران فجایعی همچون فقدان منابع طبیعی برای نسل‌های آینده و هزینه‌های بسیار زیاد پاکسازی محیط زیست از پسماندها در چرخه حیات بسیار بیش از آن است که به تصور آید.

بهره‌وری سبز به عنوان یک فلسفه توسعه از ائتلاف دو راهبرد مهم «بهبود بهره‌وری» و «حمایت از محیط زیست» شکل گرفته است. بهره‌وری چارچوبی برای بهبود مداوم و حمایت از محیط زیست پایه و اساس حفظ و تداوم بهبود را ارائه می‌دهد. بهره‌وری سبز، راهبردی برای افزایش بهره‌وری و عملکرد زیست محیطی به منظور توسعه فراگیر و جامع اقتصادی - اجتماعی می‌باشد. بر این اساس، بهره‌وری سبز یک راهبرد چند بعدی است که کیفیت زندگی را بهبود می‌بخشد.

در این نوشتار به معرفی برخی از محورهای اجرای بهره‌وری سبز شامل انرژی، آب، پسماند، خرید، کاغذ، حمل و نقل، هوا و صدا می‌پردازیم. امید است همکاران گرامی با آگاهی از موضوع حفظ محیط زیست و با اجرای محورهای بهره‌وری سبز باعث تقویت فرهنگ سازمان در این زمینه گردند.

حمل و نقل

حمل و نقل هزینه‌های مالی و زمانی دربردارد و باعث افزایش آلودگی می‌گردد احتیاجات حمل و نقل سازمان‌ها بخش عمده‌ای از تأثیرات نامطلوب بر محیط زیست را باعث می‌شود.

راه کارهای استفاده موثر از وسائل نقلیه

- حذف سفرهای کاری.
- استفاده از فناوری اطلاعات و ارتباطات (تله کنفرانس، ویدئو کنفرانس، چت و...) به جای جلسات حضوری نیازمند سفرهای کاری.
- تجمیع سفرهای کاری.

کاغذ

کاغذ بیش از یک سوم ضایعات سازمان‌ها را تشکیل می‌دهد و غالباً در محل‌های دفن زباله دفع شده یا سوزانده می‌شود باز یافت کاغذ منافع زیست محیطی زیادی را در بر خواهد داشت.

راه کارهای کاهش و بهبود مصرف کاغذ

- توانمندسازی مجازی و استقرار نظام اتوماسیون اداری.
- بکارگیری تمهیدات مناسب (کاهش حاشیه‌های کاغذ، استفاده از دو روی کاغذ، استفاده از پاورپوینت در جلسات، پرینت نکردن فکس‌های دریافتی و ...)
- استفاده از ارتباطات و فناوری‌های اطلاعاتی.

هوا

با پیشرفت تمدن بشری و توسعه فن‌آوری و ازدیاد روزافزون جمعیت، در سال‌های اخیر دنیا با مشکلی به نام آلودگی هوا روبرو شده است که زندگی ساکنان کره زمین را تهدید می‌کند.

راه کارهای افزایش کیفیت هوا

- نگهداری از خودرو و پرهیز از سرعت زیاد جهت کاهش مصرف انرژی و افزایش ایمنی.
- استفاده از وسایل نقلیه عمومی جهت کارهای روزانه و سفرهای درون شهری.
- پیاده روی و استفاده از دوچرخه برای مسیرهای کوتاه و مقاصد نزدیک.
- تعویض مرتب فیلتر تجهیزات تهویه هوا.

آب

با توجه به اینکه، کشور ایران در منطقه‌ای قرار گرفته که با کمبود آب روبرو است، بی توجهی به مصرف آب، می‌تواند در آینده نه چندان دور نگرانی‌های زیادی را در پی داشته باشد به همین علت اقداماتی که کاهش مصرف آب را در سازمان هدف قرار دهد بسیار ضروری است.

راه کارهای جلوگیری از اتلاف آب

- اجتناب از بازگذاشتن شیر آب در مواقع غیر ضروری.
- استفاده از فناوری‌های مناسب و اصلاحات لازم به منظور کاهش مصرف آب.
- تنظیم جریان آب منطبق با نوع شستشو.
- بازدید و سرویس دوره‌ای شیرآلات و اتصالات.

صدا

تمام سازمان‌ها مصمم هستند که آرامش را در محیط کار برقرار کنند چرا که ثابت شده آلودگی صوتی روی روحیه و سطح استرس کارکنان اثر می‌گذارد.

راه کارهای جلوگیری از ایجاد صداهای مزاحم

- ترویج فرهنگ شهرنشینی و آموزش به همکاران برای کاهش صدا.
- تنظیم صدای زنگ تلفن‌ها بر روی صدای پایین.
- قانون بی صدا کردن تلفن‌های همراه به هنگام ورود به دفتر.
- انجام فعالیتهای پرسر و صدا در زمان‌های که حداقل مزاحمت را برای کارکنان و اطرافیان داشته باشد.

انرژی

در محیط کار سیستم‌های روشنایی، گرمایش، سرمایش، تجهیزات اداری و ... از منابع انرژی استفاده می‌کنند به هر مقداری که بتوانیم از انرژی کمتری برای انجام فعالیت‌ها استفاده نماییم در واقع بهره‌وری را افزایش داده‌ایم ضمن آنکه اثرات منفی بر محیط زیست نیز کاهش می‌یابد.

راه کارهای جلوگیری از اتلاف انرژی

- پرهیز از باز گذاشتن در و پنجره‌ها برای به حداقل رساندن مصرف انرژی توسط گرم کننده‌ها و تهویه‌ها.
- خاموش کردن تهویه هوا و تنظیم گرمای داخلی اتاق‌های خالی در حداقل میزان.
- استفاده از نور طبیعی به جای چراغ‌های مصنوعی.
- خاموش کردن وسایل زمانی که استفاده‌ای از آنها نمی‌شود.
- قرار ندادن چاپگرها، دستگاه‌های کپی و ... در حالت آماده به کار.
- پرهیز از روشن گذاشتن کامپیوترها در زمان استراحت طولانی و بیش از ۳۰ دقیقه.
- استفاده از پرینترها به صورت مشترک (در صورت امکان)

خرید

خرید محصولات سبز به کاهش اثرات منفی محیط کمک می‌کند این محصولات طرفدار محیط زیست، قابل بازیافت، غیر سمی و فرآوری شده است و با استفاده از آنها سازمان به سمت مصرف کمتر انرژی پیش می‌رود.

راه کارهای خرید بهتر

- خرید محصولات محلی (برای کاهش آلودگی ناشی از حمل و نقل)
- خرید محصولات قابل تعمیر و قابل بازیافت.
- خرید محصولات بازیافتی.
- در نظر گرفتن میزان مصرف آب و انرژی هنگام خرید تجهیزات.
- پرهیز از خرید محصولات یکبار مصرف.
- انتخاب مواد پاک کننده غلیظ دوستدار سلامت محیط زیست.

پسماند

پسماند جامد و مایع باعث آسیب رساندن به محیط اطراف و سیمای سازمان می‌گردد بنابراین به حداقل رساندن زباله در مبدا و بازیافت امری ضروری می‌باشد.

راه کارهای کاهش و بازیافت پسماند

- نگهداری و تعمیر تجهیزات در اولویت نسبت به تعویض آن.
- کاربرد مواد مصرفی سازگار با محیط زیست.
- استفاده از محصولات قابل تعویض به جای انواع دور ریختنی.
- اتخاذ رویکردهای نوین برای کاهش تولید زباله در جلسات کاری و مراسم‌های ویژه.
- ساماندهی فضای کار جهت تفکیک انواع پسماند و ارسال آن به مراکز بازیافت.
- استفاده از کاغذ بازیافتی.

ما محیط زیست را از پیشینیان به ارث برده‌ایم بلکه از آیندگان به امانت گرفته‌ایم در حفظ و حراست از این امانت کوشا باشیم.